

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **B. S.**, zastoupený Mgr. Michalem Benčokem, advokátem se sídlem Mariánská 995/62, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2019, č. j. OAM-806/ZA-ZA11-ZA20-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 8. 2020, č. j. 41 Az 53/2019 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Michalovi Benčokovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, státní příslušník Gruzie, podal dne 9. 9. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. K důvodům opuštění Gruzie a žádosti o mezinárodní ochranu během pohovoru uvedl, že je profesionální sportovec – zápasník v bojovém umění „MMA“. Svou kariéru v MMA začal v Rusku, kde soutěžil jak v legálních zápasech, tak i nelegálních zápasech, na něž se sázelo. Následně se vrátil do Gruzie a pracoval zde jako zubní technik; také se nadále věnoval MMA. Poté, co se zúčastnil nelegálních zápasů, měl konflikt s lidmi, kteří tento business ovládají, protože mu kvůli vsazeným penězům začali nařizovat, které zápasy má vyhrát, a které prohrát. Tím mu kazili kariéru. S tím žalobce nesouhlasil, proto se s nimi porval a měl pak problémy. Při poslední rvačce s těmito lidmi si také poškodil koleno a uvědomil si, že je v situaci, kdy ho buďto zabijí, nebo on zabije je, a proto odjel. Tento konflikt se odehrál 10 dnů před jeho odjezdem z Gruzie. Na policii ani státní orgány se v této souvislosti neobrátil, protože ví, že to nemá smysl, neboť

uvedení lidé mají všude své kontakty a ovládají celý prostor bývalého SSSR. Proto by pro něj nemělo smysl ani přestěhování se do jiné části země. S vycestováním z Gruzie žádné problémy neměl, ani v Gruzii neměl žádné problémy s policií nebo orgány státní správy. Rád by se do Gruzie vrátil, ale to by se zmíněné osoby musely dostat do vězení. Obává se, že v případě jeho návratu budou zmíněné problémy pokračovat a bude to ještě horší. Do České republiky se žadatel rozhodl odcestovat, protože zde byl jeho kamarád, který mu po příjezdu pomáhal.

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl tak, že se žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zamítá jako zjevně nedůvodná. Konstatoval, že Gruzie (země původu žadatele) je podle § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“), ze strany České republiky považována za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žadatel neprokázal, že v jeho případě nelze Gruzii za bezpečnou zemi původu považovat. V případě jeho problémů se soukromými osobami má možnost využít ochrany kompetentních orgánů své vlasti.

[3] Žalobce se proti tomuto rozhodnutí žalovaného bránil žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“). Obdobně jako žalovaný dospěl k závěru, že ze správního spisu ani z tvrzení žalobce neplynou žádné okolnosti, pro které by měl uzavřít, že žalobci hrozí po jeho návratu do vlasti skutečné nebezpečí vážné újmy. Je evidentní, že se v Gruzii neobrátil o pomoc na žádný státní orgán či policii, nelze tedy nikterak dovodit, že by státní orgány v případě obav žalobce o jeho život a zdraví nijak nezasáhly.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V průběhu řízení nebyl zjištěn úplně a správně přesný stav věci, důkazy, které si krajský soud opatřil, byly neúplné a zakládaly se fakticky jen na dokladech obsažených ve správním spisu. Žalovaný pak rovněž nedostatečně objasnil důvody, které ho vedly k vydání napadeného rozhodnutí. Současná situace na území Gruzie se podle stěžovatele nedá posuzovat zjednodušeně, z tohoto důvodu nemohl krajský soud posoudit správně skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval. Bezprostřední pohnutkou k odjezdu z vlasti byl postoj místních orgánů k problémům, které spočívaly v pronásledování stěžovatele kriminálními osobami. S těmito problémy se však ke státním orgánům neobracel, hovořil o nich jen se svými přáteli, jelikož jak je obecně známo, na všech gruzínských úřadech je velká korupce.

[5] Napadené rozhodnutí vycházelo podle stěžovatele z nesprávného právního výkladu § 14 a § 14a zákona o azylu. Krajský soud zejména nedostatečně přihlédl k tomu, že na území Gruzie jsou soustavně porušována lidská práva jejích občanů. Stěžovatel se domnívá, že má nárok na udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, popř. na udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, jelikož má odůvodněné obavy z pronásledování kriminálními osobami a má obavy o svou psychiku s ohledem na

pokračování

nepředvídatelné reakce, šikanu a násilí ze strany zmíněných kriminálních osob. Krajský soud rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu o současné situaci v Gruzii. Zprávy, na které krajský soud odkazuje, jsou velice kusé a za tohoto stavu měl soud doplnit dokazování o další materiály, které by se podrobněji zabývaly otázkou vymahatelnosti práva a ochrany občanů. Zjištění krajského soudu jsou neúplná, jelikož nemohl mít dostatek podkladů pro závěr o tom, zda zjišťování aktivit kriminálních osob v Gruzii je, či není přímým ohrožením žadatelů či zda jsou nebo nejsou takové aktivity státními orgány v Gruzii trpěny.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že názory stěžovatele ohledně „neschopnosti“ nebo „neochoty“ gruzínských orgánů mu pomoci nejsou vůbec ničím podložené. Jak vyplývá z materiálů nashromážděných žalovaným správním orgánem, Gruzie je na seznamu tzv. bezpečných zemí původu. Její občané se tedy v obdobných případech, kdy mají problémy se soukromými osobami, mohou obrátit s žádostí o pomoc na policii. Žalobce tuto možnost nevyužil a svůj názor o tom, že by taková žádost byla bez úspěchu, nebyl s to jakkoli prokázat. Stěžovatelův názor sám o sobě a bez náležitých důkazů nezakládá azylově relevantní důvod.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Před zahájením meritorního přezkumu věci se Nejvyšší správní soud musel zabývat také otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[11] Mezi stranami je nesporné, že žalobcem tvrzený důvod jeho žádosti o azyl spočívá toliko v tom, že mu mělo být vyhrožováno ze strany soukromých osob, s nimiž se dostal do konfliktu v souvislosti s jejich snahou o ovlivňování sportovních výsledků stěžovatele za účelem získání majetkového prospěchu ze sázek. Stěžovatel v Gruzii neměl žádné problémy se státními orgány. V posuzované věci je zároveň nesporné, že stěžovatel se žádného zastání ze strany státních orgánů vůbec nedomáhal. Jako vysvětlení, proč se na ně neobrátil, stěžovatel uvedl pouze to, že „sportovci, kteří se obrátili na policii, to měli ještě horší“.

[12] Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany (podtržení doplnil Nejvyšší správní soud), *„jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze“*.

[13] Podle § 2 bodu 7. vyhlášky č. 328/2015 Sb. považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu také Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.

[14] Podle § 16 odst. 3 zákona o azylu, *„[j]sou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.“*

[15] Nejvyšší správní soud shodně s žalovaným i krajským soudem neshledal, že by z informací sdělených stěžovatelem v rámci správního řízení plynuly jakékoli objektivní důvody, pro něž by se mohl domnívat, že mu gruzínské státní orgány v jeho případě odmítnou pomoc poskytnout, a pro něž by tedy nebylo možné Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Obavám z takového postupu státních orgánů nenasvědčují ani aktuální zprávy hodnotící situaci v Gruzii obstarané žalovaným. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci a žalovaný řádně odůvodnil svůj závěr, proč je žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zjevně nedůvodná [§ 16 odst. 2 zákona o azylu].

[16] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud doplňuje, že obavy stěžovatele spadají pod hledání ochrany před útoky soukromých osob. Touto otázkou se již zdejší soud mnohokrát ve své judikatuře zabýval. Již v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, publ. pod č. 169/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že obavy žadatele o azyl před vyhrožováním ze strany soukromé osoby nepředstavují bez dalšího důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.

pokračování

V rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*“ V případě tzv. bezpečných zemí původu, v daném případě Gruzie, je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby prokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze, k čemuž v dané věci nedošlo.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu napadeného rozsudku a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[19] Stěžovateli byl Nejvyšším správním soudem ustanoven zástupcem Mgr. Michal Benčok, advokát (usnesení ze dne 12. 1. 2021, č. j. 2 Azs 380/2020 - 26). Hotové výdaje a odměnu ustanoveného zástupce platí stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), částkou 3100 Kč za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že není plátcem DPH. Odměna v celkové výši 3400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu